ANUL VIII.—No. 2237 | EDIŢIA A TREIA | SAMBATA 24 IUNIE 1895.

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CĂREĬ LUNI
ŞI SE PLATESC TOT-D'A-UNA INAINTE

IN Bucureşti LA CASA ADMINISTRAŢIEĬ
DIN Judeţe şi Streinătate PRIN MANDATE POŞTALE
UN AN IN ŢARĂ 30 LEĬ; IN STREINĂTATE 50 LEĬ
ŞASE LUNI .. 15 » » » 25 »
TREĬ LUNI .. 8 » » » 13 »

Un numer in streinatate 20 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

Adevĕrul

Să te ferestĭ Române de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
DIN Bucureşti şi judeţe SE PRIMESC numaĭ la Administraţie
DIN Streinătate, DIRECT LA ADMINISTRAŢIE şi la toate oficiele de publicitate
ANUNCIURĬ LA PAG. IV . . . . . 0,30 b. linia
» » » III . . . . . 2,— leĭ »
» » » II . . . . . 3,— » »
INSERŢIELE ŞI RECLAMELE 3 LEĬ RÎNDUL.
La Paris, ZIARUL SE GĂSEŞTE DE VÎNZARE CU NUMERUL LA kioşcul No. 192, Boulev. St.-Germain

UN NUMER VECHIU 20 BANI

ADMINISTRAŢIA
PASAGIUL BĂNCEI NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
PASAGIUL BĂNCEI NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

REGELE ACTIONAR SI CONRUMPATOR

A trebuit de-abia să se zgîndărească pătura conruptă a politicianilor noştri, ca, zgomotos, porţile tuturor puşcăriilor să se deschidă, şi pe banca tribunalului corecţional să se aşeze mulţi din aceia carĭ, pînă maĭ erĭ, ne împroşcaŭ, obraznicĭ, cu noroiul faetoanelor lor. Ceea-ce s'a descoperit însă pînă acuma este aproape nimic. Dacă cine-va ar avea curagiul să ridice întreg vălul turpitudinilor şi hoţiilor, de sigur că, precum ziceam acum cîte-va zile, nu ar ajunge puşcăriile şi nu s'ar maĭ găsi nicĭ destuĭ judecătorĭ ca să-ĭ judece.

Pretutindenĭ se fură, se sfânţueşte şi în tot locul şi la orĭ-ce cu banĭ poţĭ să facĭ totul. Aceasta este ştiut de toată lumea, şi sînt cunoscuţĭ în practica vieţeĭ toţĭ aceia carĭ iaŭ banĭ şi prin cine anume.

Şi nicĭ nu poate fi alt-fel. Exemplul vine de prea sus pentru ca fiecare să nu şi zică, că, atuncĭ cînd regele el însuşĭ abuzează de poziţiunea luĭ pentru a realiza ilicite şi imorale cîştigurĭ, de ce el, mic saŭ mare funcţionar, ar *fi prost* şi nu ar face ca toţĭ oameniĭ *practicĭ?*

Nu zic că regele a conrumpt ţara. Ţara a conrumpt pe rege. Tînărul locotenent prusac cînd a cunoscut moravurile bizantine ale Romînieĭ stăpînitoare, cînd a putut cunoaşte pe oameniĭ noştri politicĭ, cu toţiĭ, *oamenĭ de vînzare*, de sigur a simţit o imensă revoltă sufletească. Cu încetul, însă, s'a deprins şi el cu aerul molipsitor al ţăreĭ şi s'a contagiat el însuşĭ de cangrena morală a claselor stăpînitoare.

Şi atuncĭ decepţionat, neputincios şi cu suflet prea mic pentru a întreprinde lupta contra conrupţiuneĭ, s'a conrupt el însuşĭ, şi rezultatul este astăzĭ cu ochĭ şi cu sprîncene: **regele milionar şi zgîrcit, care trăeşte şi se îmbogăţeşte mereŭ din şi prin conrupţiunea politicianilor noştri de toate văpselele.** Conruptul la rîndul luĭ a devenit conrupător al moravurilor noastre, deja destul de stricate.

Cînd un Ressu, un Robescu, un Ştefan Şuţu, conducătorul cotilioanelor regale, aŭ speculat în profitul lor asupra banuluĭ public, eĭ aŭ cel puţin scuza că toţĭ aŭ făcut şi fac ca şi *dînşiĭ* şi că de-asupra tuturor regele dă pilda jafurilor, dă pilda speculaţiuneĭ în dauna ţăreĭ şi îndrituеşte şi justifică hoţiile celor de sub dînsul.

Lăsînd la o parte trecutul, să ne ocupăm de prezent.

***

Se ştie cît de odios este monopolul cartelului înfiinţat de societăţile de asigurare *Dacia-Romînia* şi *Naţionala*. O societate străină cere să fie autorizată să funcţioneze în Romînia şi publicul primeşte cu entuziazm această ofertă care este menită a'l scăpa de jupoierea ca în codrul Vlăsieĭ a nenorociţilor asiguraţĭ. Acest lucru însă nu putea conveni *Dacieĭ-Romînieĭ*, care se vedea ameninţată în imensele sale gheşefturĭ şi nu putea conveni nicĭ regeluĭ, care posedă 800 de acţiunĭ ale acesteĭ societăţĭ. Şi atuncĭ ce s'a imaginat? O vizită a regeluĭ la societate, vizită publicată prin *Monitorul Oficial* şi o propagandă teribilă făcută de emisariĭ *Dacieĭ-Romînieĭ*, membrilor Camereĭ de comerciŭ, sub acoperişul intereselor şi a poruncei regale.

— Regele nu voeşte o societate străină! iată ce li s'a spus găgăuţilor de burtă verde de la Camera de comerciŭ, şi aceştia, perfecţĭ Nea-Ghiţă, aŭ plecat fruntea înaintea voinţeĭ regale şi aŭ votat că propunerea societăţeĭ străine trebue de respins.

Intre Stefan Şuţu şi regele Carol eŭ unul nu văd diferinţă. Unul şi altul pentru *interese personale* aŭ daunat interesul public. Şuţu a frustrat comuna Bucureştĭ cu cîte-va miĭ saŭ zecĭ de miĭ de leĭ şi regele Carol frustrează pe nenorociţiĭ asiguraţĭ, de oare-ce pe spinarea lor încasează ilicite şi imorale dividente.

O singură diferinţă există fireşte şi aceasta'ĭ în favorul luĭ Şuţu, anume: că, pe cînd bietul Şuţu este internat la Văcăreştĭ, luĭ Carol I-iŭ politicianiĭ de toate culorile nu aŭ destulă tămîie ca să i-o ardă în onoarea luĭ.

Şi dacă guvernul va imita tristul exemplu al Camereĭ găgăuţilor şi lingeblidelor comerciuluĭ romîn, nu vom avea noĭ dreptul să ne plîngem că exemplul corupţiuneĭ vine de sus şi că, în această nefericită ţară, în mod **cinstit** nu se poate face nimic şi că exemplul de necinste vine tocmaĭ de la rege?

Cangrena este pretutindenĭ.— Cine însă o va arde cu fierul roşu şi cine va curăţi grajdurile luĭ Augias de toate aceste murdăriĭ?

Cînd palatul regal s'a transformat în casă de bancă şi de speculaţiunĭ veroase, cînd exemplul vine de aşa de sus şi cînd ceĭ ce plătesc gloabă sînt nişte bieţĭ pîrliţĭ, carĭ s'aŭ *uns* prosteşte, ameţiţĭ de sarabanda aceasta a tuturor corupţiunilor şi mişeliilor, de sigur că avem dreptate să privim neîncrezătorĭ la această operă aparentă de curăţire cu numele, dar care este menită tocmaĭ de-a ascunde poate hoţiile celor maĭ marĭ şi ale acelora pe carĭ nu'ĭ poate judeca de cît **justiţia populară!**

Const. Mille.

Noul minister englez

Complectarea cabinetuluĭ.— Pauza misterioasă.— Noiĭ miniştri.— Atitudinea Irlandejilor.

Al treilea cabinet Salisbury e în sfîrşit complect. El numără opt-spre-zece membri, dintre carĭ patru liberalĭ unioniştĭ: ducele de Devonshire, Chamberlain, Goschen şi Sir Henry James.

Leader al partiduluĭ conservator în Camera comunelor va fi Sir Arthur Balfour, iar Camera lorzilor, ca în tot-deauna şi acum, lordul Salisbury.

Pauza misterioasă

I-aŭ trebuit lorduluĭ Salisbury maĭ multe zile pînă să-şĭ poată constitui ministerul. Această «pauză misterioasă», cum îĭ zicea ziarul liberal *Daily News*, a dat loc la tot felul de svonurĭ. Se zicea că lordul Salisbury găseşte cu greŭ bărbaţĭ de stat conservatorĭ, de oare-ce vechiĭ *tories* eraŭ nemulţămiţĭ cu participarea relativ prea mare a unioniştilor liberalĭ la constituirea ministeruluĭ.

Orĭ-cît de aliaţĭ ar fi în chestia unităţiĭ Regatuluĭ Britanic, conservatoriĭ şi liberaliĭ unioniştĭ tot nu se pot suferi. Şi în cazul de faţă se pare că tot ceĭ dintîiŭ aŭ reuşit a-şĭ impune întru cît-va voinţa, de oare-ce liberalul unionist Courtney, despre care se zicea că va fi numit ministru al comerţuluĭ, în cele din urmă a rămas pe dinafară.

Noiĭ miniştri

Ministru al comerţuluĭ a fost numit conservatorul C. I. Ritchie, care în primul minister Salisbury a fost secretar la marină, iar în al doilea prezident al oficiuluĭ administraţieĭ comunelor. Ritchie trece drept un bun economist şi a luat o viuă parte la agitaţiile protecţioniste.

Cu totul noŭ în minister e numaĭ Sir Mathews White Ridley, deputat conservator din Blackpool, şi acum ministru de interne. E în vîrstă de 45 de anĭ şi unul din ceĭ maĭ respectaţĭ oamenĭ politicĭ aĭ conservatorilor.

Marchizul of Lansdowne, noul ministru de războiŭ, e maĭ mult specialist în chestiile indiane.

Conservatotul Viscount Cross însfîrşit, noul păstrător al Sigiliuluĭ, e un om trecut de 70 de anĭ; a fost de două orĭ ministru de interne în două cabinete conservatoare precedente, şi maĭ pe urmă ministru pentru Indiĭ în precedentul cabinet Salisbury.

Toţĭ ceĭlalţĭ miniştri sînt cu mult maĭ cunoscuţĭ.

Lord Ashbourne, un dublinez de naştere, e pentru a treia oară cancelar al Irlandeĭ.

Atitudinea Irlandejilor

Vrednică de remarcat e atitudinea Parnelliţilor.

Şeful lor, William Redmond, declară că, după părerea luĭ, conservatoriĭ vor avea o mare majoritate în alegerile parlamentare viitoare. Liberaliĭ nu maĭ aŭ nicĭ conducătorĭ nicĭ politică, de aceea aŭ şi meritat să fie bătuţĭ.

Irlanda—adaogă Mr. Redmond,—nu va pierde nimic cu asta. Conservatoriĭ în tot cazul vor lua în desbatere *Land-bill*-ul şi vor căuta să-l rezolve; şi cum eĭ sînt stăpînĭ pe situaţie în Camera lorzilor, vor putea să ridice însfîrsit acest *bill* la putere de lege.—Dimpotrivă, *bill*-ul luĭ Morley era destinat de la început să cază.

Vest.

TIPURI

Cîrpaciul.

Incă o figură tipică a Bucureştilor. Cîrpaciul-cizmar staţionează de obiceiŭ lîngă o cîrciumioară, unde îl vedem punînd tocurĭ şi pingele şi cîrpind în toate senzurile încălţămintea onor. p. t. publiculuĭ.

O să întîlniţĭ maĭ pretutindenĭ asemenea meşteşugarĭ, pe strada Academieĭ, pe strada Colţeĭ, în colţul bulevarduluĭ, în strada Doamneĭ etc. Prin mahalalele prea departate cîrpaciul este oare-cum absent, căcĭ mărginaşul are o ghiată lăsată de la natură, care nu se rupe nicĭ odată şi căreia nu'ĭ trebue peticĭ.

Tipul acesta nu dispare, precum a dispărut sacagiul, el va trăĭ cît aŭ să trăiască cizmele, ghetele, pantofiĭ, botinele, el va trăĭ cît vor trăi vitele încălţate.

Ce e dreptul, industria aceasta e cam primitivă, botina eşită din mîna cîrpaciuluĭ e cam boccie, împunsăturile n'aŭ nicĭ o delicateţă,—arta nu se vede nicĭerĭ. Dar omul îşĭ face treaba şi, aşa, cîrpaciul este o utilitate socială.

Dacă cîrpeşte răŭ ghetele de multe orĭ ştie să cîrpească bine cu palmele. De, omul nu poate fi perfect în toate.

Vardalabum.

Aŭ dreptate!

Un străin care cunoaşte limba romînă, dar nu şi moravurile noastre politice, mă întreba cu groază ce însemnează polemica dintre ziarele conservatoare şi acele liberale, polemică în care politicianiĭ noştri se numesc reciproc *pungaşĭ, escrocĭ, asasinĭ, şantagiştĭ* şi 'şĭ daŭ în general toate epitetele care ar putea cuprinde *dicţionarul perfectuluĭ surugiŭ*.

Străinul meŭ a fost de sigur încă şi maĭ mirat, cînd ĭ-am răspuns că ambiĭ adversarĭ aŭ perfect dreptate fie-care, în ceea ce priveşte pe protivnicul înjurat. Da. Liberaliĭ sînt aidoma cum îĭ descriŭ conservatoriĭ şi aceştia sînt perfect fotografiaţĭ de liberalĭ. In această privinţă ţara are cel puţin avantagiul de-a'şĭ cunoaşte guvernanţiĭ trecuţĭ, prezenţĭ şi viitorĭ. Nu aĭ de cît să deschizĭ ziarele ambelor *partide istorice* pentru a le cunoaşte perfect. E povestea celor doĭ hoţĭ de caĭ, carĭ, certîndu-se de la împărţirea pradeĭ, aŭ început să se acuze reciproc de toate hoţiile care le făcuse fie-care din eĭ. Cearta a dăinuit pînă cînd un poliţist a pus mîna pe amîndoĭ şi, daţĭ pe mîna parchetuluĭ, acesta a putut perfect afla trecutul fie căruia din ceĭ doĭ adversarĭ. In cea ce priveşte partidele noastre istorice, parchetul, este opinia publică, clasele muncitoare, care acum de-o cam dată sînt spectatoare, fără vot, dar care mîine, cînd vor căpăta acest drept, vor putea în cunoştinţă de cauză să se pronunţe şi pentru hoţiĭ *albĭ* şi pentru hoţiĭ *roşĭ*.

Pînă atuncĭ noĭ nu le putem de cît spune că aŭ perfect dreptate şi uniĭ şi alţiĭ.

M.

SATIRA ZILEI

Marele inspector

(*Corespondenţa particulară a* Adevĕruluĭ)

Am sosit în Iaşĭ dimpreună cu primul-ramolit al Romînieĭ. La gară am fost primiţĭ de către întreaga poliţie, maĭ mulţĭ cetăţenĭ dependenţĭ şi un puternic contingent procurat de Tîrgul Cucululĭ.

Inainte de sosire la gara Pascanĭ, primul-ramolit a pus de i s'a schimbat 40 leĭ în monedă măruntă de cîte 1 leŭ şi de cîte 50 banĭ, pentru ca să aibă de dat bacşişurĭ, după aceea a cumpărat cornurĭ şi prăjiturĭ.

Cînd a intrat trenul în gară primul-ramolit dormea. L'a deşteptat ilustrul Nedelcu, dar cuconul Lascăr, crezînd că este acasă, n'a vrut să se dea jos din pat pînă ce nu i o aduce cafeaua şi dulceţile

In sfîrşit s'a scoborît din vagon în mijlocul chelălăiturilor poliţiştilor. Maĭ mulţĭ cetăţenĭ i-aŭ adresat plîngerĭ, iar cuconul-ramolit le-a dat bacşişurĭ, variind între 2 leĭ 50 banĭ şi 5 leĭ. Copiilor de la şcolĭ le-a dat zaharicale, a strîns mîna unuĭ conductor de tren crezînd că e consulul german, a sărutat pe comisarul gareĭ şi a pornit în oraş ca să inspecteze toate lucrările cele marĭ.

Prima vizită o va face la abatoriŭ şi a doua la clubul conservator. Dacă cuconul Lascăr ar putea să aibă ideĭ, am întreba dacă nu cum-va ne aflăm în faţa uneĭ asociaţiĭ de ideĭ. Cum însă în capul D-sale n'aŭ intrat încă asemenea stricăciuniĭ rămîne evident că omul vrea să trăiască tot cu cine s'a deprins: cu conservatoriĭ şi cu boiĭ.

Vax.

Turneul luĭ C. C. Lascăr

Nuvelă politică originală şi autentică, petrecuta în ţara Moldoveĭ, în zilele noastre.

Nu maĭ călătorise C. C. Lascăr prin ţara Moldoveĭ de multă vreme, mi se pare că de pe vremea regulamentuluĭ organic. Dar acum în urmă, auzind că prin partea aceea a ţăreĭ administraţia ar fi biciul luĭ D-zeŭ, că-ĭ foamete, ciumă, holeră, sărăcie lucie pe acolo, întocmaĭ ca pe vremile blagoslovite cînd muscaliĭ trăgeaŭ în gazdă la ciocoĭ şi luaŭ pe ţăranĭ de beilic in pahonţie, s'a înduioşat C. C. Lascăr, şi-a adus aminte de vremurile tinereţeĭ, şi a plecat să vadă ţara Moldoveĭ care i se spunea că se află întocmaĭ cum era şi pe vremea divanuluĭ Ad-hoc.

***

Auzind prefecţiĭ de un aşa eveniment, aŭ pus la cale ca opinia publică să iasă în corpore, cu muzicĭ, cu lăutarĭ, cu ce-o putea, ca să salute pe marele bărbat de stat. Primariĭ însă, carĭ staŭ în duşmănie cu prefecţiĭ şi trag cu ochiul spre opoziţie, nu s'aŭ lăsat bătuţĭ. Ce făceaŭ ziua prefecţiĭ, stricaŭ noaptea primariĭ—întocmaĭ cum se lupta dracul cu meşterul Manole, la mănăstirea Argeşuluĭ.

Pe la sudul Moldoveĭ, prin Focşanĭ şi prin Bacăŭ, a mers treaba cum a mers: Romîniĭ fiind în număr îndestulător, găseaŭ şi prefecţiĭ pe cine să iasă întru întîmpinarea luĭ C. C. Lascar şi să-ĭ strige ura!—găseaŭ şi primariĭ pe alţiĭ carĭ să stea pe acasă şi să facă pe supăraţiĭ.

Maĭ spre nord însă, unde ovreiĭ formează marea majoritate a populaţieĭ orăşeneştĭ, prefecţiĭ aŭ dus'o răŭ de tot.

Cel din Fălticenĭ, om şmecher, a făcut ce a făcut şi a hotărît pe C. C. Lascăr să vie Sîmbătă în oraş.

Pe patru rîndurĭ, în gară, eraŭ numaĭ fiiĭ lu Israel cu domiciliul în Fălticenĭ.

— Da pi mata cum ti chiamă? întrebă C. C. Lascăr.

— Şloim, si triiţĭ Măria Voastră!

— Da mata eştĭ alegător?

— !?... Iu?

— Da ci eştĭ mata?

— Iŭ? Iŭ sint nighistor.

Atuncĭ conu Lascăr se întoarse la prefect.

— Da alegătoriĭ undi sînt?

— La... la... la secere. Da. A început secerea, cositu, munca cîmpuluĭ. Ştiţĭ D-voastră, Domnule prim-ministru... sîntem o ţară agricolă... înţelegeţĭ...

A înţeles conu Lascăr: care va să zică Suceava e a opoziţieĭ—opt deputaţĭ la mînă... maĭ puţin.

***

In alte oraşe, prefecţiĭ aŭ adus întru întîmpinare pe cine aŭ putut. Cutare căruţaş de-al primărieĭ era recomandat drept alegător de la colegiul I, despre care se zvonise că-ĭ dizident.

— Dar mata ci nemulţămire aĭ, di ci nu mergĭ cu guvernul? întrebă conu Lascăr.

— Eŭ... să trăiţĭ... sărut mîinile Măria Voastră, eŭ cu Don prefect, îs a M-nealuĭ pîn' la moarte, maĭ rămîne vorbă.

— Da mata cu ci ti ocupĭ?

— Eŭ... să trăiţĭ... car apă la primărie.

Conu Lascăr la ureche, prefectuluĭ:

— Da cum o ajuns aista... cum îĭ zîci, sî cari apă, bri omule?

— Criza, Domnule prim-ministru, criza a sărăcit multă lume coprinsă.

— Aşa! Da straşnică criză o fost pi aicea! şi conu Lascăr îşĭ face cruce şi se îndepărtează din faţa celor carĭ strigaŭ ura! de teamă să nu-ĭ ceară cine-va socoteală despre criză.

***

De aicĭ în colo, conu Lascăr uitase să maĭ întrebe de administraţie, de plîngerile cetăţenilor în contra eĭ şi a primarilor. De cîte orĭ prefecţiĭ îl duceaŭ în faţa alegătorilor puşĭ smirna pe două rîndurĭ, D-luĭ întreba:

— Da s'o făcut bucatili pi la D-voastră? Hrana'ĭ eftină? Aveţĭ ardeĭ în di ajuns, plouă la vremi?

Dacă i se răspundea că da, mergea să inspecteze tîrgu; dacă nu, fugea imediat spre altă localitate.

***

La un penitenciar i s'a adus hoţiĭ înainte. Care de care cerea să'l graţieze. Conu Lascăr le răspundea textual:

— Nu sî poati, bri omule, nu sî poati; apoĭ dacă om da drumul unuia ca mata şi ca altu, ci sî facă statul cu grosurile? Mata nu ştiĭ cîţi parali am cheltuit noĭ cu grosurile istea. Sî li lăsăm acuma pustiĭ! Nu sî poati.

Se zice că a luat notiţă ca să scadă bugetul penitenciarelor că prea trăiesc bine ceĭ închişĭ. Bieţiĭ directorĭ!

***

La Eşĭ a fost frumoasă. L'a întîmpinat pe conu Lascăr un oare-care Alexandrescu care i-a căzut în genunchĭ şi i s'a plîns că ceĭ de la primărie i-aŭ mîncat fripţĭ vr'o şase porcĭ.

— Ira! bri oamenĭ bunĭ, ci dracu, aţĭ ajuns maĭ răŭ de cît Robescu ceala di la Galaţĭ. Si vă bucuraţĭ la porciĭ oamenilor!

Şi primarul a făgăduit că va lua măsurĭ. E singurul act de dreptate a luĭ conu Lascăr, din tot turneul, şi pe ăsta l'a făcut porcilor!

Index.

Crematorul

Am citit desbaterile consiliul de higienă, în ultimul număr al *Monitoruluĭ comunal*. Din această discuţie reĭeşea că unele cimitire, şi maĭ ales cimitirul protestant, aŭ devenit o adevărată primejdie pentru sănătatea publică.

Mortalitatea foarte mare a uneĭ populaţiĭ de un sfert de milion, la care se adaogă marele număr al acelora carĭ, negăsind doctorĭ şi spitale în provincie, vin de se cantă de boale grave la spitalele din Capitală şi mor adesea pe acolo, face că numărul morţilor e maĭ mare la Bucureştĭ ca în orĭ-ce alt oraş din Europa.

In asemenea împrejurărĭ, credem că instituirea de crematoriĭ pe lîngă fie-care cimitir, se impune.

Maĭ întîiŭ se pot arde acolo toate cadavrele saŭ rămăşiţele care provin din spitale şi din sălile de autopsie.

Cu vremea obiceiul cremaţiuneĭ se va întinde şi numărul morţilor îngropaţĭ în pămînt saŭ în gropniţe va deveni din ce în ce maĭ mic.

Nu vedem ce obiecţie s'ar putea aduce propunereĭ noastre, fiind dat faptul că crematorul va fi facultativ.

Religia credem că nu se va opune. Deşĭ uniĭ pretind că religia ortodoxă trăeşte numaĭ cu formele din trecut, totuşĭ ea s'a arătat maĭ susceptibilă de a se acomoda cerinţelor moderne de cît catolicismul.

Numaĭ să vrea primarul, şi crematoriile se vor face.

Lynx.

Meritul cinsteĭ

Altă chestie generală:

Ţi s'a întîmplat de sigur adesea, iubite cititor, să criticĭ cocoţarea de-asupra comunuluĭ muritorilor a cîte-uneĭ nulităţĭ patente, punerea în evidenţă a cîte uneĭ personalităţĭ de care te mirĭ de ce nu şi-o vedea de o treabă maĭ puţin zgomotoasă şi maĭ potrivită cu ceea ce ştie şi poate,—ţi s'a întîmplat să facĭ aceasta şi să primeştĭ răspunsul:

— Lasă-l, săracu, — în sfîrşit e *un om cinstit*, n'aĭ ce zice!

Un om cinstit! Dar bine, dacă D-ta iĭ avea nevoe de o pereche de ghete şi te-aş duce la unu care n'are ideie de aşa meşteşug, iar D-ta mi-aĭ răspunde:

— Dar bine, Domnule, nu vezĭ că nu se pricepe la meşteşugul ăsta?

Eŭ însă ţi-aş răspunde:

— Adevărat că nu se pricepe, dar totuşĭ lasă-l să-ţi croiască el ghetele, căcĭ or cum, e om cinstit săracu!

N'aĭ zice că sînt nebun?

Ş'apoĭ, maĭ la urma urmelor, chiar şi faptul că cine-va e un om cinstit, să fie oare un merit? Cum? nu e *dator* or-ce om să fie cinstit?

E un demerit a nu fi cinstit; un merit însă n'ar putea să fie de cît a fi *maĭ mult* de cît cinstit.

Faptul acesta însă, de a considera pe un om onest ca pe o excepţie, ca pe o raritate, n'ar putea însemna de cît un foarte trist atestat de moralitate pe care l'ar da cine-va contimporanilor săĭ.

Rad.

CRONICA JUDICIARA

Ce face beţia

Ion Ilie, după ce slujise un an de zile la arendaşul din Săruleşti, socotindu-se, i-a venit o sută patru-zecĭ de leĭ. Şĭ-a legat omul avuţia într'o basma şi a pornit, pe icĭ încolo, să maĭ vadă ce face vinul cîrciumarilor. A băut la o cîrciumă, a băut la alta, pînă cînd şi-a băut şi minţile. La fie-care cîrciumă, îşĭ dezlega batista şi îşĭ maĭ micşora capitalul. Era deja intrat de-a binele în viile Domnuluĭ, cînd a ajuns la cîrciuma luĭ Gheorghe Păunescu. A maĭ băut şi acolo şi văzînd că s'a prea întrecut cu băutura şi-a adus aminte omul şi de baniĭ din batistă, carĭ ajunseră la o sută două-zecĭ de leĭ.— De mă duc cu eĭ acasă, se gîndea beţivul, te pomeneştĭ că adorm într'un şanţ şi mi'ĭ fură vr'un borfaş. Şi aşa tot socotind, şĭ-a zis creştinul că'ĭ bine să'ĭ lase în păstrarea cîrciumaruluĭ. I-a dat acestuia dar batista şi Păunescu a pus-o bine după sticle, pe un raft...

A doua zi cînd s'a trezit Ion Ilie s'a dus la cîrciumar să-şi ia baniĭ înapoĭ.

— Banii? Carĭ banĭ? a început să se mire cinstitul neguţător.

— Dee! Baniĭ din basma.

— A! basmaua de aseară! Poftim. Dar banĭ nu am văzut.

In adevăr, batista era la locul eĭ, cum o pusese Kir Gheorghe, dar banĭ ioc!

Bietul păgubaş a fost nevoit să povestească istoria primaruluĭ, care a anchetat faptul şi parchetul a dat în judecată pe cîrciumarul Păunescu, pentru abuz de încredere.

Procesul a fost amînat la 5 Octombrie viitor, pentru ca să vie toţĭ martoriĭ propuşĭ de reclamant.

— Şi pînă atuncĭ, ce mă fac eŭ? întreabă bietul păgubaş.

Răspunsul fireşte că nu l'a căpătat.

Chiţibuş.

Criza în Serbia

BELGRAG, 22 Iulie. — *Regele a primit demisiunea cabinetuluĭ Cristicĭ şi a însărcinat pe D. Simicĭ, ministrul Serbieĭ la Viena, cu formarea unuĭ noŭ minister de coaliţiune.*

VIENA 22 Iunie. — *Corespondenţa Politcă* află din Belgrad că D. Novacovicĭ, şeful progresiştilor, a declarat că partidul săŭ nu putea să primească misiunea de a forma cabinetul.

Noua Presă consideră combinaţia ministerială sîrbească următoare ca probabilă: *Preşidenţia şi afacerile străine D Simicĭ, finanţele, dr. Pacu, internele D. Milosalievicĭ, justiţia, D. Georgevicĭ. comerţul D. Milonovicĭ, războiul generalul Pavlovicĭ, instrucţia D. Nicolae Nicolicĭ, lucrările publice, D. Velinirovicĭ saŭ colonelul Stancovicĭ.*

Un cabinet eventual Simicĭ ar disolva Skupştina care trebue să se întruniască la 6 Iulie, ar retrage proiectul de învoială financiară şi ar face să se revizuiască constituţia.

Din Fălticenĭ

Corespondenţă particulară a „Adevĕruluĭ"

Vizita luĭ C. C. Lascar.

Sînt aproape 20 anĭ de cînd actualul prim-ministru nu a maĭ fost în acest oraş. Acum cîţi-va anĭ venise în Huşĭ, maĭ mult ca să-şĭ vadă locul naştereĭ şi al copilărieĭ.

In Fălticenĭ ce a căutat? Să împace spiritele, să împace ortodox a romînă cu Arieniĭ.

Dacă a reuşit nu ştiŭ, în orĭ ce caz însă stranie îndeletnicire, acum la sfîrşitul carierieĭ D-sale. Căcĭ, drept să vă spun, alaiul şi primirea luĭ C. C. Lascar mi aŭ făcut maĭ mult impresiunea uneĭ înmormîntărĭ. Mulţĭ zic că s'a îngropat junimizmul. Păcat de el!

***

In Fălticenĭ bătrînul a venit cu trăsura din T. Neamţu, se vede ca să-şĭ amintească timpurile căruţelor de poştă. Căcĭ eŭ cred că primul ministru a făcut o călătorie de amintirĭ. A fost primit de victorioşiĭ de la comună şi în partibus de junimiştĭ. Aşa a dictat interesul. In orĭ ce caz a veni într'o Sîmbătă, în Fălticenĭ aĭ mîngîerea că cel puţin ovreiĭ îţĭ ies întru întîmpinare şi ast-fel primirea este maĭ impunătoare.

S'a mîncat, s'a băut bine, s'aŭ ţinut tuasturĭ bine simţite şi de ocazie. Din a cuĭ parte va fi triumful final nu se ştie, în orĭ ce caz *Arieniĭ* aŭ reuşit pentru un moment. Mă mir căĭ tocmaĭ acum la bătrîneţe C. C. Lascar şi'a schimbat... *împărtăşania*.

Ce visurĭ va fi avut în Fălticenĭ? căcĭ a trecut o noapte în retrasul şi urgisitul nostru oraş. De sigur, umbrele celor ce nu maĭ sînt i-aŭ vizitat somnul. Se zice că C. C. Lascăr a dormit în patul în care a dormit şi Radu Mihaĭ, ceva înainte de 1888. Mă tem să nu fie vre-o prevestire!

***

A doua-zi dejun-banchet, muzică, cîntărĭ, vizite numeroase. Un ministru trebue vizitat. La gară a fost petrecut cu alaiŭ. Şi ce păcat că Sîmbăta n'are 48 de ore!

S'a remarcat la gară lipsa elementuluĭ junimist; lipsea din împrejurărĭ ne prevăzute. La gara Dolhasca, ministrul ţăreĭ a fost întîmpinat de mulţimea adusă în mod spontaneu..... de sub-prefect. Aclamărĭ şi reclamărĭ. Un bătrîn rezervist cere pămînt şi o pensie; C. C. Lascăr mărinimos, ca şi suveranul nostru, scoate o piesă de cincĭ leĭ şi o dă în mîna petiţionaruluĭ. Bătrînul se uită lung la ea şi la el, pune banul în chimir. Ce o fi zis în gîndul luĭ, nu se ştie.

***

Isbînda aceasta a fost sărbătorită şi udată, în gara Paşcanĭ, în mod copios. Apoĭ C. C. Lascăr a plecat la Iaşĭ.

Iohan

CRONICA

Moldovenească nouă

Un ziar din Capitală află că Conu Lascăr, vorbind cu un amic despre hoţiile dovedite prin Bucureştĭ, Galaţĭ, Brăila, etc. ar fi zis:

— Bine, *bri*, am ajuns să cred că în ţara **aista nu maĭ poţĭ găsi oamenĭ censtiţĭ.**

Ce dracu! pînă'ntratita de ramolit nu-l credeam pe conu Lascăr să-şĭ uite pînă şi *moldoveneasca* luĭ! Dar trebue s'o credem, fiind-că cel care ne-o spune e un un ziar redactat prin delegaţie tot de un moldovean.

Fritz.

ECOURI DIN STRAINATATE

Amnestie. — Se zice că mîine, ziua sosireĭ în Roma a duceluĭ şi duceseĭ de Aosta, de curînd însuraţĭ, regele Italieĭ va semna un decret de amnestie de care se vor bucura o bună parte din resculaţiĭ din Sicilia şi din provincia Massa-Carrara, carĭ aŭ fost condamnaţĭ.

Mulţĭ vor fi graţiaţĭ pe deplin, altora li se va reduce pedeapsa. Şefiĭ mişcăreĭ, D-nul Felice, Barbato, Bosco şi Molinari, vor face parte dintre ceĭ din ultima categorie.

***

Sonerie publică. — Zilele astea se va inaugura la Londra, în prezenţa lorduluĭ-primar, noua sonerie cu cîntece de la Bursă.

Construcţia acestuĭ monument de ceasornicărie a necesitat treĭ anĭ de muncă şi 200.000 de leĭ. Soneria se va auzi la nouă dimineaţa, la ceasul unu şi la cincĭ de-amiază, adică în momentul deschidereĭ biurourilor, a dejunuluĭ şi a încetăreĭ lucruluĭ. Cîntecele sonerieĭ vor fi numaĭ vechĭ ariĭ naţionale.

***

O ghilotină istorică. — Intr'un colţ al închisoreĭ din Salerno (Italia), se păstrează o ghilotină devenită istorică prin numărul şi calitatea condamnaţilor politicĭ carĭ s'aŭ executat pe ea, pe vremea regatuluĭ de Neapole, de la 1848 la 1859.

Zilele astea, un străin care venise în Salerno, auzind vorbindu-se de această ghilotină, a voit s'o vadă; unul din gardieniĭ carĭ însoţeaŭ pe vizitator, atinse clenciul ghilotineĭ şi cuţitul căzu pe degetele unuĭ alt gardian care ţinea mîna dreaptă pe lunetă, şi i le tăe. Puţin după aceea, s'a manifestat un acces de tetanos, aşa că a trebuit să se amputeze mîna acesteĭ victime neaşteptate a ghilotineĭ burbonilor italienĭ.

***

Papa şi luarea Romeĭ. — Se asigură, din veştĭ venite de la Vatican, că papa prepară o circulară pe care o va adresa tuturor trimişilor săĭ pe lîngă puterĭ şi prin care se reînoesc protesările în contra serbărilor anuale ale dateĭ ocupăreĭ Romeĭ de armatele italiane, adică în contra serbărilor comemorative care se fac în ziua de 20 Septembrie st. n.

***

In contra catolicilor. — Cu ocazia procesiuneĭ făcute de catolicĭ pentru a serba centenarul sfîntuluĭ Anton, maĭ mulţĭ anarhiştĭ aŭ atacat procesiunea, provocînd grave turburărĭ.

Guvernul a luat măsurĭ ca asemenea turburărĭ să nu se maĭ întîmple şi la alte procesiunĭ catolice anunţate pentru zilele astea.

BULETIN ATMOSFERIC

Institutul meteorologic

Bucureştĭ, 21 Iunie 1895, 12 ore ziua

Inălţimea barometrică la . . .	0° 753.4
Temperatura aeruluĭ	27°.8
Vîntul calm	
Starea ceruluĭ puţin noros	
Temperatura maximă de erĭ	35°
„ minimă de astăzĭ „	17°

Temperatura la noĭ a variat între 37° şi—11°.

Erĭ nor şi ploae repede cu furtună Ploaia a fost însoţită de puţină grindină la Pucioasa, Ghimpaţĭ, Găeştĭ, Urzicenĭ, ferbinţĭ, Bărcăneştĭ, Pătărlage, Cîmpulung, Focşanĭ. Ploae torenţială a căzut la Pucioasa, Ghimpaţĭ, Giurgiu. Barometrul a scăzut puţin de erĭ. El a fost mult agitat pe timpul furtuneĭ. Temperatura s'a coborît în toată ţara

Astă-zĭ timp frumos, senin şi călduros. Barometrul continuă a se coborî încet.

INFORMAŢIUNI

Arestarea luĭ Somzée tatăl şi a luĭ Georgi

D. Al. Marghiloman dezminte prin *Constituţionalul* **de aseară ştirea răspîndită, că D. Somzée tatăl ar fi venit în Capitală.**

Inregistrînd această dezminţire, putem să adăogăm, că parchetul din Galaţĭ a luat deja de mult măsurĭ ca milionarul Somzée tatăl să fie arestat imediat ce-şĭ va pune piciorul în ţară.

Aceleaşĭ măsurĭ s'aŭ luat şi faţă de D. Georgi.

De ce? E încă un mister.

Membriĭ societăţeĭ *Unirea* a studenţilor universitarĭ sînt convocaţĭ pe mîine seară în afacerea abuzurilor de la casieria societăţiĭ.

D. Enescu, primarul Ploeştilor, s'a împăcat cu liberaliĭ din consiliul comunal acordîndu-le maĭ multe concesiunĭ.

Ast-fel decĭ dizolvarea consiliuluĭ comunal s'a amînat.

Procesul Kirschen

Secţiunea I a tribunaluluĭ de Ilfov a judecat erĭ procesul faimosuluĭ escroc Kirschen.

Tribunalul era preztdat de D. Vlasto, azistat de D. judecător Gănescu.

Fotoliul ministeruluĭ public era ocupat de D. procuror Al. Săulescu.

Casa Marmoroş Blanc a fost reprezintată prin D. advocat I. Boambă.

Kirschen a fost azistat prin D-niĭ advocaţĭ Ceaur Aslan şi Stavri Brătianu.

După multe dezbaterĭ, carĭ s'aŭ prelungit pînă la orele şease seara, tribunalul a pronunţat următoarea sentinţă:

Condamnă pe Kirschen la cincĭ anĭ recluziune, 40,000 leĭ despăgubire pentru casa Marmoroş Blanc şi 500 leĭ cheltuelĭ de judecată.

Apărarea a făcut apel.

Erĭ, secţia a II-a a tribunaluluĭ de Ilfov a judecat un proces de care s'a vorbit mult şi care a făcut multe victime. Direcţiunea căilor ferate bănuind că s'aŭ făcut fraude la gara Filaret, cu nişte şinĭ de drum de fier importate de casa Mayer Freud din Capitală, a cerut să se deschidă acţiune publică în contra ziseĭ case şi contra şefuluĭ găreĭ Filaret Ath. Liuba şi alţĭ funcţionarĭ pe care 'ĭ-a destituit. Judecătorul de instrucţie nu a găsit nimica contra caseĭ Mayer Freud şi contra tuturor funcţionarilor inculpaţĭ. Procurorul a făcut apel şi cerere de punere sub acuzaţiune; a dat în judecată numaĭ pe D. Ath. Liuba.

Tribunalul erĭ judecînd această afacere a achitat şi pe Liuba.

Şi ast-fel se isprăveşte toată această afacere. D. Liuba este aceeaşĭ persoană care figura în procesul Altman-Polihroniade, şi care a fost achitat de Curtea cu juraţĭ, zilele trecute, de încriminarea de-a fi calomniat pe D. Altman, şeful serviciuluĭ comercial de la căile ferate şi căruia i se datoreşte toată această urzire şi dare în judecată.

Sîntem în poziţie de a afirma, că neizbutind tratările dintre liberalĭ şi D-niĭ G. Vernescu şi Gr. Păucescu privitoare la fuziunea grupurilor liberale şi liberal-conservatoare cu liberaliĭ naţionalĭ, s'a hotărît ca în Septembrie să se reconstituiască vechiul partid liberal-conservator.

Partidul va avea de şefĭ pe D-niĭ Vernescu şi Gr. Păucescu.

Inţelegerea dintre liberalĭ şi liberalĭ-conservatorĭ numaĭ asupra unuĭ singur lucru s'a hotărît, anume asupra ideĭ încheiereĭ uneĭ alianţe electorale.

Comisiunea cărţilor didactice a aprobat gramaticile prezintate de D. Lupu Antonescu, intitulate: Exerciţiĭ gradate de gramatică pentru clasa III şi IV primară şi exerciţiĭ gradate de gramatică şi compoziţiunĭ.

Revizuirea geografiilor prezintate spre aprobare va ţine, însă, timp îndelungat, de oare-ce s'aŭ prezintat vr'o 180 de geografiĭ, unele de cîte treĭ şi patru volume.

Panamaua din Galaţĭ

D. E. Ferrier, advocatul parizian al caseĭ Georgi, convingîndu-se de vinovăţia inginerului Somzée şi de imposibilitatea de a'l pune în libertate, a sosit ierĭ în Capitală venind din Galaţĭ şi azĭ s'aŭ mîine se va întoarce la Paris.

***

D. inginer Lenoir, care este pus sub supravegherea poliţieĭ, se află de cîte-va zile greŭ bolnav.

***

D. Bastuchi, procuror general al Curţiĭ din Galaţĭ, a sosit ierĭ în Capitală şi a lucrat timp de vr'o cincĭ ore cu D. Al. Marghiloman.

D. Marghiloman a luat notă de toate actele compromiţătoare şi de descoperirile făcute de parchet pentru a putea referi atît consiliuluĭ de miniştri, cît şi regeluĭ.

***

D. prim procuror Pancu a făcut ierĭ după amiazĭ o percheziţie în contuarul bancheruluĭ Chatliner, confiscînd maĭ multe hîrtiĭ şi corespondenţe.

Biblioteca centrală a statuluĭ se va muta la sf. Dumitru în localurile ocupate actualmente de Curţile de Casaţie şi de Apel.

Recursul sub-locotenentuluĭ Popp

Consiliul de revizie al corpuluĭ II de armată întrunit ierĭ după amiazĭ la orele 2 şi jumătate, a judecat întîiŭ maĭ multe procese neînsemnate aşa că abia la orele 6 seara urma să vină la rînd şi judecarea recursuluĭ făcut de D. sub locotenent Popp.

D. P. Grădişteanu a cerut ca judecarea recursuluĭ să se amîne pe altă zi, cînd nu se vor maĭ pune o sumă de alte procese micĭ înaintea recursuluĭ,

Cererea s'a admis şi recursul se va judeca Miercurĭ lu 28 Iunie.

Spiritualul ziar Moş Teacă, *apărînd astă-zĭ, se declară împotriva introducereĭ luĭ Dobrescu-Chitanţă în Liga pentru votul universal.*

Aceasta dovedeşte că toţĭ oamenii de talent aŭ groază de... talentul *luĭ Chitanţă.*

Ştirĭ Mărunte

* In ziua de 18 Octombrie va veni înaintea Curţiĭ de casaţie procesul milioanelor dintre prinţul Grigore Sturza şi prinţesa Gorceacof.

* Recursul sublocotenentuluĭ Popp, în urma cereriĭ făcută de D. avocat Petre Grădişteanu, a fost amînat pentru ziua de 28 Iunie.

* Astăzĭ se întruneşte la ministerul instrucţiuneĭ publice comisiunea pentru examinarea cărţilor didactice

* Regulamentul asupra inspecţiunilor generale ale corpurilor de trupă şi diferitelor serviciĭ a fost promulgat prin *Monitorul oficial* de erĭ

* In congresul penitenciar care se ţine actualmente la Paris, D Rosetti, director general al penitenciarelor noastre, a fost ales vice-preşedinte al secţiuneĭ a doua pentru cestiunile penitenciare.

* D. G. Muzicescu, profesor la conservatorul de muzică şi declamaţiune din Iaşĭ, a fost decorat cu medalia *Bene-merente* clasa I-ia, pentru scrierile sale muzicale.

* Din cauza căldurilor prea marĭ care se resimt de cîte-va zile încoace, trupele de pe platoul Cotrocenĭ se vor desconcentra la 28 Iunie.

A. DAUDET

Secretul moraruluĭ

Francet Mamai, bătrîn cimpoier, mĭ-a povestit această întîmplare, la un pahar cu vin cald. Povestirea bătrînuluĭ m'a mişcat şi voiŭ încerca să o reproduc aşa cum am auzit'o:

— Partea noastră de loc, Domnule, n'a fost în tot deauna o ţară fără viaţă şi fără nume ca astă-zĭ. Odinioară se făcea la noĭ negoţ mare cu morăritul; de la zecĭ de leghe jur împrejur se aduceaŭ la noĭ saciĭ greĭ de grîŭ de măcinat... Colinele din jurul satuluĭ eraŭ pline de morĭ de vînt. La dreapta şi la stînga nu vedeaĭ de cît aripile uriaşe care se învîrteaŭ la suflarea vîntuluĭ mistral, iar pe cărărĭ numaĭ catîrĭ încărcaţĭ cu sacĭ de grîŭ saŭ de făină... Era o plăcere, Domnule, să auzĭ toată săptămîna, sgomotul morilor, pocnitul bicelor şi strigătele rîndaşilor... Duminica ne strîngeam grămezĭ-grămezĭ la moară. Morariĭ plăteaŭ băutura. Morăriţele eraŭ frumoase ca nişte princese, cu şalurile lor de dantele şi cu cruciuliţele de aur la gît. Eŭ îmĭ duceam cimpoiul şi, pînă noaptea tîrziŭ, tineriĭ jucaŭ *farandola.* Morile astea, vezĭ D-ta, făceaŭ veselia şi bogăţia noastră.

Din nenorocire, nişte franceji de la Paris veniră într'una din zile să instaleze o moară cu aburĭ pe drumul Tarasconuluĭ. Moară nouă, frumoasă. Oameniĭ începură să-şĭ trimeaţă grîul acĭ şi sărmanile morĭ de vînt rămaseră fără lucru. Cîtă-va vreme încercară să lupte, dar aburul fu maĭ tare şi — una după alta morile de vînt trebuiră să închiză prăvălia... Nu se maĭ vedeaŭ miciĭ catîrĭ cu saciĭ de grîŭ colindînd cărările... Frumoasele morăriţe începură să-şĭ vînză cruciuliţele de aur... Se sfîrşise cu vinul, cu farandola!... In zadar mistralul sufla ca şi înainte. Aripile rămîneaŭ nemişcate!... Apoĭ, într'una din zile, comuna dispuse să se dărîme toate acele hodoroage de-acum netrebnice, şi să se samene în loc viĭ şi măslinĭ.

Şi cu toate astea, în mijlocul năruireĭ generale, o moară rămăsese în picioare şi urma d'a se învîrti curagioasă înainte, în nasul morilor cu aburĭ. Era moara meşteruluĭ Cornil.

***

Meşterul Cornil era un morar bătrîn, trăind de şaizecĭ de anĭ cu grîul şi făina şi ţinînd la meseria luĭ ca la viaţă. Instalarea morilor cu aburĭ era să-l înebunească. O săptămînă de-a rîndul îl văzurăm alergînd prin sat, aţîţînd lumea împotriva morilor cu aburĭ şi ţipînd că voiaŭ să otrăvească Provenţa cu făina lor. «Să nu vă duceţĭ la dînşiĭ, zicea: tîlhariĭ ăia fac pîinea cu abur, care e o invenţie drăcească, pe cînd eŭ lucrez cu mistralul, care e răsuflarea bunuluĭ Dumnezeŭ...» Şi găsia o mulţime de vorbe frumoase ca acestea întru lauda morilor de vînt. Dar nimenĭ nu'l asculta.

Atuncĭ, furios, bătrînul se închise în moara luĭ, trăind acolo ca o fiară sălbatică. Nu maĭ voi să ţină lîngă dînsul nicĭ pe nepoată-sa Vivetta, o copilă de cincĭ-spre-zece anĭ, care, de cînd îĭ muriseră părinţiĭ, n'avea de cît pe *bunicul* în lume. Sărmana mititică fu nevoită să-şĭ cîştige viaţa singură, ca secerătoare, culegătoare de măsline, în sfîrşit ca lucrătoare cu ziua. Şi cu toate astea bătrînul părea a o iubi mult. Adesea făcea drumurĭ de cîte patru leghe ca s'o vază, unde se întîmpla la lucru, şi cînd ajungea s'o vază, sta ceasurĭ întregĭ uitîndu-se la dînsa şi plîngînd...

Oameniĭ ziceaŭ că bătrînul morar trimesese de la dînsul pe Vivetta de sgîrcit; îl criticaŭ. Găsiaŭ de asemenea foarte urît, că un om cu renumele meşteruluĭ Cornil care, pînă atuncĭ se respectase, umbla acum pe stradă ca un adevărat ţigan, desculţ, cu căciula găurită, cu haina sdreanţă... In adevăr, Duminica, cînd îl vedeam venind la biserică, ne ruşinam din pricina luĭ, noĭ ăştia bătrîniĭ; şi Cornil simţea aceasta atît de bine, în cît nu maĭ cuteza să se aşeze la vechiul luĭ loc în biserică. Sta în fund, cu săraciĭ.

Era însă în viaţa meşteruluĭ Cornil ceva ce nu era lămurit de loc. De multă vreme nimenĭ

FOIŢA ZIARULUI «ADEVERUL» 78

JULES MARY

Cine'ĭ Ucigaşul?

Partea a treia

Amorurile luĭ Collivet

I.

Din seara fatală în care Margareta îşĭ pierduse minţile ascultînd sombra tragedie a luĭ *Hamlet* la teatru, Jean Demarr părăsise Parisul. Disperările marĭ aŭ pudoarea chiar a lăcrămilor lor şi caută singurătatea.

Venise, cu biata nebună, să caute puţină linişte şi izolare în castelul pe care-l avea la Expilly, între pădurea de la Moisso şi Sena, la cîte-va kilometri dincolo de Vernon. Sena formează în acest loc o cotitură mare între Rolleboise şi Bonniéres.

Expilly era situat la colţul cotituriĭ, în mijlocul păşunilor şi cîmpiilor bogate ale Normandieĭ.

Doctoriĭ lăsară luĭ Jean Demarr speranţa că singurătatea şi o odihnă absolută a spirituluĭ ar face maĭ mult pentru mintea bolnaveĭ, de cît îngrijirile cele maĭ luminate ale celor maĭ iluştri practicianĭ.

Si avocatul nu stătuse la îndoială.

Părăsise tot pentru această scumpă sănătate, pentru care ar fi sacrificat interesele sale cele maĭ marĭ şi chiar şi viaţa.

Existenţa Margareteĭ trecea tristă şi monotonă.

Jean n'o părăsia de loc, veghia asupra eĭ, căutînd în tot momentul în ochiĭ eĭ, în rarele-ĭ cuvinte, cel maĭ mic indiciŭ care să fi dovedit poate un fel de reîntoarcere a inteligenţeĭ.

Dar vaĭ! ochiĭ eĭ rămîneaŭ stinşĭ, şi rarele cuvinte ale bolnaveĭ nu exprimaŭ nimic de cît une orĭ nişte spaime de copil fără minte.

O însoţia pretutindenĭ, în plimbările eĭ.

O conducea.

O opria d'a se osteni.

Şi totdeauna îĭ zîmbia, or care i-ar fi fost tortura inimeĭ.

Lunĭ întregĭ trecură ast-fel.

Şi nicĭ o schimbare nu se produsese în starea aceasta; nicĭ o schimbare, nicĭ o speranţă.

Gérard dăduse de veste tătăluĭ săŭ vitrig despre întoarcerea-ĭ în Franţa.

Venise la Expilly, îndată după evenimentele pe care le povestirăm şi care îl turburaseră atît de adînc.

Se simţia într'un moment al vieţeĭ sale în care era să fie nevoit a lua rezoluţiĭ atît de grave în cît şi pentru dînsul singurătatea era necesară.

Rătăcia toată ziua prin pădurile marĭ de pe ţărmurile Seneĭ, trist, cu inima amărîtă.

Nu maĭ văzuse pe Colivet, după vizita pe care o făcuse şefuluĭ siguranţeĭ.

Omul acesta părea a fi dispărut cu desăvîrşire.

Işĭ reluase obicinuinţele sale de viaţă misterioasă şi Gérard trecuse în zadar prin bulevadul Dourcelles, în zadar îĭ scrisese ca să-ĭ dea întîlnire.

Scrisoarea, pîn'acum, rămăsese fără răspuns.

Ar fi vrut să aibă cu Collivet o explicaţie, să-l întrebe pentru ce acele scrisorĭ, emanînd de la dînsul, fuseseră trimise la prefectură, informînd poliţia pariziană despre Haudecoeur.

Şi alte întrebărĭ, şi maĭ grave, îl năpădiaŭ.

Collivet le presimţise oare şi fugise ca să scape de ele?

Atuncĭ ce să creadă?

Nu ştia.

Adesea însoţia pe Jean Demarr, cînd acesta eşia cu Margareta.

Suferea foarte crud, văzînd pe mamă-sa aşa, căcĭ nu se simţia nicĭ el liber de or ce imputare.

Nu o bănuise oare, un moment?

Ce de gîndurĭ rele avusese!

Şi cu toată iubirea luĭ fiiască, era oare el sigur că acum toate aceste gîndurĭ îĭ dispăruseră acum pentru totdeauna din minte?

Nu.

Şi iată pentru ce, silea cît putea maĭ mult să-şĭ îndoiască îngrijirile pentru mamă-sa.

Dar în fie-care seară, acum, or ce-ar fi făcut, îĭ revenia în minte o vorbă a luĭ Collivet care, într'una din zile, precizase situaţia punînd în cauză, în jurul omoruluĭ luĭ Beaupréault, pe Haudecoeur, pe Collivet el însuşĭ şi pe Margareta.

Margareta!... Margareta pe care spectacolul luĭ *Hamlet* răzbunînd pe tatăl săŭ mort, o mişcase aşa de mult în cît înnebunise!

Aceste vorbe ale luĭ Collivet, Gérard şi le aducea aminte.

«Trebue să se caute printre ceĭ carĭ aŭ fost în jurul tatăluĭ D-tale în momentul suprem. Cercetările se simplifică de tot, căcĭ n'aĭ să alegĭ de cît între Haudecoeur, mama D-tale şi mine!»

Din întunericul confuz în care i se agita gîndirea, une-orĭ o acuzare teribilă—sacrilegiŭ pe care-l respingea, care-l îngrozia şi-ĭ revenea ca un vis răŭ—se ridica, or ce ar fi făcut:

Mamă-sa! tatăl săŭ vitreg!

Unul din eĭ să fie vinovatul?

Atîtea lucrurĭ rămîneaŭ neexplicabile pentru dînsul din vechile lor relaţiĭ!...

Şi atuncĭ îĭ apărea şi figura slabă şi palidă a luĭ Collivet...

A luĭ Collivet care părea a urmări pe Haudecoeur cu o ură de moarte!...

Collivet să fi fost oare instrumentul omoruluĭ luĭ Beaupréault?

Acest omor, plănuit — infamie! — de Demarr, saŭ de Margareta, dar nu şi săvîrşit de eĭ, — să-l fi săvîrşit oare Collivet?»

«N'aĭ de cît să alegĭ între Haudecoeur, mama D-tale şi mine!»

Gérard căuta.

Deja pe Haudecoeur îl scosese din cauză.

Acest om era o victimă.

Maĭ curînd saŭ maĭ tîrziŭ Gérard avea să dovedească aceasta.

Atuncĭ nu maĭ rămînea de cît Margareta şi Collivet!...

Si Margareta era nebună!

Şi nebunia eĭ, pentru Gérard, bănuitor şi prevenit, fusese aproape mărturisirea uneĭ remuşcărĭ grozave.

Şi Collivet se trădase de asemenea, prin ura luĭ împotriva luĭ Haudecoeur.

Cu toate aceste gîndirĭ ciocnindu-i-se în cap, Gérard se simţea şi el cuprins de un fel de nebunie.

Adesea plîngea.

Aceasta-l liniştea, îĭ făcea bine.

Dar, vaĭ, îndată reîncepeaŭ crizele...

Şi el, cînd din întîmplare Demarr îl lăsă singur cu mamă-sa, şi el întreba lung privirea bieteĭ femeĭ.

Ingenunchia la picioarele eĭ.

Iĭ lua mîinile, l[illegible]a.

Le scălda în la[illegible] ferbinţĭ.

— Mamă! mam[illegible] iată-mă, iată-mă. E o infamie, c[illegible] o crimă pe care o comit faţă de tine!... Mamă, nu e vina mea Sufăr... Mamă, revino-ţĭ în simţire, revino la viaţă... Şi spune-mĭ adevărul! O mamă, această îndoială mă va ucide!

Ea repeta blînd, cu un zîmbet:

— Gérard! Gérard! Adevărul! adevărul!

— Mamă, mamă, o vorbă din partea ta ar putea limpezi acest mister.

— Mister! mister grozav! repeta ea zîmbind.

Şi cînd el vedea că toate silinţele ce-şĭ da eraŭ zadarnice, isbucnea în suspine

Atuncĭ, ea-l privi cu curiozitate.

Şi une-orĭ îĭ ştergea lacrămile.

Cu Jean Demarr, Gérard păstra mereŭ aceeaşĭ atitudine silită, aproape rece.

Şi cu toate astea, avea înaintea ochilor, în toate zilele, dovezĭ despre iubirea arzătoare a avocatuluĭ pentru Margareta.

Această situaţie dureroasă ţinea mereŭ, de cînd Gérard se întorsese la Expilly, —şi de sigur că tînărul suferea maĭ mult.

Une-orĭ invidia pe mamă-sa care nu maĭ gîndia, nu maĭ raţiona.

Dar aveaŭ să urmeze evenimente care să facă această situaţie şi maĭ tragică.

Intr'o noapte frumoasă de Septembrie, Margareta se deşteptă.

Se ridică în pat şi, distrată, privi la fereastra prin care pătrundea razele luneĭ.

S'ar fi zis că această lumină blîndă o atrăgea cu o putere neînvinsă, căcĭ se dete jos din pat, se îmbrăcă maşinaliceşte şi deschise fereastra.

Noaptea era foarte liniştită.

A se citi urmarea în **Adevărul ilustrat** de mîine

BURSA DE BUCURESCI

Cursul d/ la 22 Iunie (4 Iulie) 1895

5% Renta r p.	101 3/4	Acţ. B. Agricole	236
5% Renta am.	100 3/4	Dacia-Romînia	397
5% „ „ (92—93)	99 3/4	Naţionala	417
5% „ am.	97 3/4	Patria	100
6% Oblig. rur.	102 5/8	Construcţiĭ	161
Pensiunĭ	288	*SCHIMB*	
5% Obl. c. Buc.	97 3/4	Londra	25.22 1/2.21 1/4
5% „ (1890)	98 1/4	Paris	100.15.07 1/2
5% Fonc. rur.	93 3/4	Viena	208 1/2.8 1/4
6% „ urb.	100 1/4	Berlin	123 5 045
5% „ „	90 7/8	Belgia	99.25
5% „ „ Iaşi	82 3/4	Scont B. a.	8
6% Obl. bazalt	97	Avans. „ v.	6
Banca Naţ.	1575	„ C. dep.	7 1/2

din sat nu-ĭ maĭ ducea grîŭ, şi cu toate aste aripile moriĭ sale umblaŭ ca şi maĭ de mult. Seara întîlniaĭ pe bătrînul morar pe drumurĭ mînîndu-şĭ catîrul încărcat cu sacĭ de făină.

— Bună seara, meştere Cornil! îĭ strigaŭ ţăraniĭ; ce, tot maĭ merge moara?

— Maĭ merge, băieţi, maĭ merge, răspundea bătrînul cu voioşie. Slavă Domnuluĭ, lucrul nu ne lipseşte.

Atuncĭ, dacă îl întreba cine-va de unde dracu putea să-ĭ vină atîta de lucru, el punea un deget pe buze şi răspundea cu gravitate: «Ssst... lucrez pentru exportaţie...» Nicĭ odată nimenĭ n'a auzit din gura luĭ maĭ mult.

Iar cît pentru a-şi vîrî cine-va nasul în moara luĭ, ţi-aĭ găsit! Nicĭ mica Vivetta n'avea voe să intre...

Cînd treceaĭ pe dinaintea moriĭ, vedeaĭ în tot deauna uşa închisă, aripile marĭ mişcîndu-se într'una, catîrul păscînd liniştit şi un mare cotoiŭ slab încălzindu-se la soare pe marginea ferestreĭ şi uitîndu-se răutăcios la oamenĭ.

Era ceva misterios în toate astea. Lumea flecăria multe. Fie-care explica în tot felul săŭ secretul meşteruluĭ Cornil, dar părerea generală era că trebuiaŭ să fie în moara aceea maĭ mulţĭ sacĭ de banĭ de cît de făină.

***

In cele din urmă însă totul se descoperi; şi iată cum:

Cîntînd tinerimeĭ la joc, băgaĭ de seamă într'una din zile că băiatu-meŭ cel maĭ mare şi mica Vivetta se îndrăgostiseră unul de altul. N'aveam de ce să mă supăr, pentru că în cele din urmă numele Cornil era în cinste la noĭ şi pe urmă, vrăbiuţa aia de Vivetta, mi-ar fi plăcut şi mie s'o auz ciripind prin casa noastră. Tineriĭ dar cu dragostea lor; noĭ însă maĭ bătrînĭ şi cu prevedere, mĭ-am zis că era maĭ bine să punem lucrurile la cale cît maĭ în grabă... Şi ast-fel mă pornii să schimb vr'o două vorbe în afacerea asta cu bunicul feteĭ... A! ursul de el! să fi văzut cum m'a primit! Cu neputinţă să-l fac să deschiză uşa. Iĭ explicaĭ eŭ afacerea, cum putuĭ, prin gura cheiĭ; şi cum vorbiam, cotoiul cel slab torcea ca un drac d'asupra capuluĭ meŭ.

Bătrînul nicĭ nu mă ascultă să sfîrşesc, ci-mĭ strigă răstit să-mĭ iaŭ catrafusele d'acolea; că, dacă eram grăbit să-mĭ însor băiatul, să mă duc să-ĭ caut nevastă la morile cu abur... Vă puteţĭ închipui ce sînge răŭ mi-a făcut. Dar m'am stăpînit, şi lăsînd p'acel bătrîn nebun cu moara luĭ, mă întorseĭ să vestesc copiilor neisprava... Dar sărmaniĭ meĭ meluşeĭ parcă nu voiaŭ să crează; se rugară să-ĭ las să se duca eĭ împreună la moară să vorbiască cu bunicul... N'avuĭ curaginl să-ĭ refuz şi sfrrrr! îndrăgostiţiĭ meĭ plecară.

Tocmaĭ cînd sosiră la moară, meşterul Cornil plecase. Uşa era bine încuiată; dar bătrînul, plecînd, îşĭ uitase scara afară, şi imediat copiilor le veni ideia să intre pe fereastă, să vază eĭ ce putea să fie în vestita moară...

Lucru ciudat! moara era deşartă... Nicĭ un sac, nicĭ un grăunte de grîŭ; nicĭ un fir de făină pe pereţĭ saŭ pe pînzele de paianjen... Nicĭ măcar mirosul acela bun şi cald de grîŭ sfărîmat, care parfumează morile, nu se maĭ simţea... Sulul cel mare era acoperit de pulbere şi cotoiul cel mare şi slab dormia d'asupra luĭ.

Numaĭ într'un colţ era un pat răŭ, cîte-va sdrenţe, o bucată de pîine pe un scăunaş şi— la o parte trîntiţĭ treĭ saŭ patru sacĭ crăpaţĭ din carĭ curgeaŭ nişte tărîţe şi nişte nisip alb.

Asta era secretul meşteruluĭ Cornil! Saciĭ ăştia îĭ plimba el seara pe drumurĭ, ca să salveze cinstea moriĭ şi să facă pe lume să crează că maĭ măcina grîŭ... Biata moară! Bietul Cornil! De multă vreme morile cu abur le atrăseseră ultimul muşteriŭ. Aripile se învîrtiaŭ mereŭ, dar se învîrtiaŭ în gol.

Copiii se întoarseră cu lacrămile în ochĭ să-mĭ povestească ce văzuseră... Inima mi se sfîşia ascultîndu-ĭ... Făr'a pierde un minut, alergaĭ la vecinĭ, le spuseĭ în două vorbe totul şi ne învoirăm cu toţiĭ că trebuia să ducem numaĭ de cît meşteruluĭ Cornil tot grîul cît îl aveam prin case... Zis şi făcut. Satul întreg porni şi ajunserăm la moară cu o procesiune de catîrĭ încărcaţĭ cu grîŭ,—cu grîŭ adevărat de data asta!

Moara era deschisă, cu uşa într'o parte.... Meşterul Cornil, p'un sac de tărîţe, plîngea, cu capul în mîinĭ. Intorcîndu-se, observase că cine-va intrase la dînsul în lipsa luĭ şi-ĭ surprinsese tristul secret.

— Săracul de mine! zicea. Acu nu-mĭ maĭ rămîne de cît să mor... S'a dus cinstea moriĭ...

Şi suspina de ţi se rupea inima chemîndu-şĭ moară cu toate numele de desmerdare pe care le ştia, vorbindu-ĭ ca uneĭ fiinţe însufleţite.

In acest moment, catîriĭ ajungeaŭ la poalele colineĭ pe care se ridica moara, şi începurăm să strigăm, ca în vremurile de demult:

— Heĭ! morar!... Heĭ! meştere Cornil!

Şi iată că saciĭ încep să se grămădească înaintea uşiĭ şi frumoasele grăunţe roşietice să se respîndească pe jos, în toate părţile.

Meşterul Cornil făcea ochiĭ marĭ. Prinse cîte-va grăunţe în palmă şi zicea, rîzînd şi plîngînd în acelaşĭ timp:

— Grîŭ!... Doamne Dumnezeul l... E grîŭ adevărat... Lăsaţi-mă să-l privesc...

Apoĭ, întorcîndu-se spre noĭ:

— A! Ştiam eŭ că tot la mine o să veniţĭ... Toţĭ ăia cu morile lor de abur sînt nişte tîlharĭ.

Voiam să-l ducem în triumf în sat. Dar el:

— Nu, nu, copiiĭ meĭ,—ne zise; trebue maĭ nainte de toate să daŭ demîncare moriĭ. Gîndindiţi-vă şi voĭ! de cînd n'a maĭ avut nimic de ros!

Şi cu lacrămile în ochĭ ne uitam cu toţiĭ cum bietul bătrîn se sbătea în dreapta şi în stînga, golind saciĭ, examinînd mecanizmul moriĭ, pe cînd grăunţele se zdrobiaŭ şi pulberea fină a făineĭ se ridica pîuă în tavan.

Din ziua aceea n'am maĭ lăsat nicĭ o dată pe bătrînul morar fără lucru. Apoĭ, într'una din zile, meşterul Cornil muri şi el; şi aripile ultimeĭ noastre morĭ încetară d'a se maĭ învîrti, de astă dată pentru tot-d'auna... Nimenĭ nu urmă la moară după moş Cornil. Ce vreĭ, Domnule!... toate se trec în lumea asta,— s'o fi sfîrşit şi vremea morilor de vînt...

Turcia şi Bulgaria

CONSTANTINOPOL, 22 Iunie.—Ştirea răspîndită în străinătate în privinţa mobilizăriĭ redifilor diviziei din Uskob este lipsită de temeiŭ.

BELGRAD, 22 Iunie.—Nişte proclamărĭ revoluţionare în limba bulgară destinate Macedonieĭ s'aŭ confiscat aci de către poliţie.

SOFIA, 22 Iunie.—*Agenţia Balcanică* asigură din sorginte autentică că guvernul bulgar n'a reînoit reclamaţia sa către Poartă în privinţa indemnităţiĭ pentru victimele agresiunilor uneĭ bande turceşti contra unuĭ post bulgar.

Guvernul bulgar a întrebat pe Poartă dacă este adevărat, după ştirea venită din Constantinopol, că comandantul corpuluĭ de armată din Adrianopol ar fi primit ordinul de a intra în Bulgaria în caz de incident serios la graniţă, fără să aştepte instrucţiunile guvernuluĭ otoman. *Guvernul bulgar a adăogat că, dacă ştirea s'ar confirma, s'ar vedea silit, ca măsură defensivă, să mobilizeze o parte a armateĭ.*

Marele vizir a dezminţit această ştire pe care a calificat-o de zvon; a adăogat că guvernul princiar trebue să aibă încredere în spiritul pacinic al Porţiĭ.

In urma acestor explicaţiunĭ guvernul bulgar a oprit toate măsurile de concentrare şi de mobilizare de trupe. A exprimat mareluĭ vizir mulţumirea sa pentru explicaţiunile sale şi a dat Porţiĭ asigurarea sentimentelor leale şi pacinice ale Bulgarieĭ.

Agenţia Balcanică dezminte ştirile răspîndite la Constantinopol şi aiurea şi după care plecarea agentuluĭ bulgar la Constantinopol, D. Dimitroff, ar fi fost provocată de o întreţinere ce acest agent ar fi avut cu marele vizir în privinţa afacerilor macedoniene şi a episcopilor din Macedonia. Chestiunea episcopilor nicĭ nu a fost atinsă în întreţinerea agentuluĭ Bulgarieĭ cu marele vizir.

De asemenea este inexactă ştirea că D. Dimitroff trebue să fie înlocuit la expirarea concediuluĭ săŭ.

Din T.-Neamţu

Sufragiul universal in Tg. Neamţu

Cearta dintre doĭ rabinĭ. — Sanhedrimul luĭ C. C. Lascăr.—C. C. Lascăr decretează votul universal... pentru ovreĭ.

Ceea-ce n'aŭ putut obţine partidele democratice din ţară cu toată lupta energică pe care o duc, aŭ obţinut-o, fără multă bătae de cap... ovreiĭ din Tg. Neamţu.

Să mă explic:

Moartea rabinuluĭ din Tg. Neamţu împărţi pe ovreiĭ de aicĭ în două partizĭ puternice: conservatoriĭ (pardon, retrograziĭ) şi progresiştiĭ. Retrograziĭ 'şĭ-aŭ adus un rabin din Buhuşĭ şi progresiştiĭ un rabin din Bucureştĭ. O luptă pe viaţă şi moarte începu între aceştĭ doĭ sfinţĭ secundaţĭ de adepţiĭ lor, şi vizita neaşteptată a D-luĭ prim-ministru 'ĭ suprinde în toiul lupteĭ.

Ambele partide beligerante, reprezentate prin delegaţiunĭ şi în frunte cu rabiniĭ respectivĭ, se prezentară D-luĭ Catargiu, cerînd fie-care partid instalarea rabinuluĭ săŭ, ca singurul în drept să ocupe acest loc Ceva maĭ mult, *ambiĭ rabinĭ se declară gata a depune concurs în faţa D-luĭ prim-ministru spre a'şĭ proba aptitudinea sa.* D. ministru însă, ştiindu-se incompetent în materie, **hotărăşte ca rabinul să fie ales de toţĭ cetăţeniĭ evreĭ cu majoritate de voturĭ, şi, fără a se gîndi că e şeful unuĭ partid care ţine la cenz şi colegiĭ restrînse, declară pe toţĭ ovreiĭ egalĭ înaintea dreptuluĭ de vot!**

Aşa că ovreiĭ nemţenĭ s'aŭ pomenit, ca din senin, cu *sufragiul universal*.

***

Acum oraşul e în mare fierbere. Ovreiĭ se prepară de alegere.

Retrograziĭ în frunte cu Welpel şi Chună Chnoc fac o propagandă teribilă -- bîtele electorale şi chinorosul se caută cu preţurĭ excelente (aviz negustorilor).

D-l poliţaiŭ e hotărît să dubleze numărul agenţilor săĭ spre a putea menţine liniştea în timpul alegereĭ.

Agitaţia e la culme.

In ziua alegereĭ vă voĭ comunica telefonic rezultatul.

Rog însă a nu 'mĭ divulga numele, căcĭ croitorul meŭ care dispune de 5 voturĭ e în stare să mă persecute şi rămîn fără haine de vară.

Rachi.

Bulgariĭ la Petersburg

Deputaţiunea bulgară condusă de mitropolitul Clement a sosit ierĭ. Colonia bulgară a primit-o la gară. Monseniorul Clement a primit vizita ajutoruluĭ procuroruluĭ general al Sfîntuluĭ Sinod şi a membrilor societăţiĭ slave de bine-facere.

Deputaţiunea va depune mîine coroana pe mormîntul luĭ Alexandru III. Va sta vr'o zece zile la Petersburg.

Tîrgul cerealelor

Viena 21 Iunie 1895

Semnalăm cursurile de azĭ:

Grîul de Toamnă	fl.	7 09
Secara de „	„	6 06
Ovăzul de „	„	6.05
Porumbul de Maiŭ-Iunie	„	6.39
Porumb Iulie-August	„	6.01
Colza „ Aug.-Sept.	„	10.40

Brăila 20 Iunie 1895.

Rapiţă cant. 400 greut. 51 preţul 10 65.

Cereale sosite la 21—22 Iunie 1895. — Pe apă: Grîŭ 7225, Porumb 7240.

Pe uscat: Grîŭ 1400, Porumb 380, Navetă 2480.

Galaţĭ 21 Iunie 1895.

Porumb cant. 2200 greut. 60—61 1/2 preţul 7.40—760. Grîŭ cant. 4000 greut. 61 1/2 preţul 9.15.

Abonamente de vilegiatură

In ţară:
O lună 3 leĭ; 15 zile leĭ 1.50
In străinătate:
O lună 5 leĭ; 15 zile leĭ 2.50.

EDIŢIA III

ULTIME INFORMATIUNI

D. procuror general Bastaki în Bucureştĭ

Aseară s'a vestit prin Capitală că procurorul general din Galaţĭ, în mîinile căruia se concentrează toate secretele Panamaleĭ din Galaţĭ şi Brăila, se află de erĭ dimineaţă în Capitală.

Azĭ dimineaţă reporterul nostru a putut să verifice ştirea; D. procuror Bastaki a descins în casele D-luĭ doctor Bastaki, în strada Sf. Spiridon.

Procurorul general fuge, însă, de gazetarĭ şi n'a vroit să stea nicĭ un moment de vorbă cu reporterul nostru, temîndu-se probabil ca nu cum-va să comită vr'o indiscreţie.

Cîţi-va membri aĭ parchetuluĭ din Capitală aŭ fost însă maĭ fericiţĭ, de cît reporterul nostru şi de la aceştia am putut afla următoarele:

D. Bastaki a fost primit erĭ la orele zece de D. Marghiloman, care oprindu-'l la dejun, nu s'a putut despărţi de el pînă seara la orele şease, cînd s'a dus la direcţia poştelor şi a vorbit prin telefon aproape o jumătate de oră cu D. prim-procuror Pancu din Galaţĭ.

Masa a luat'o tot la D. Al. Marghiloman, aşa că abia la orele 9 seara a putut ieşi la plimbare pînă la şosea, unde întîlnindu-se cu treĭ colegĭ aĭ săĭ de la parchetul local, s'a mulţumit a le spune numaĭ, că deşi descoperirile făcute sînt foarte grave, totuşi ele nu corespund întru toate cu informaţiile preseĭ, care exagerează unele lucrurĭ privitoare la Ressu şi Poenaru şi par a ignora altele mult maĭ importante, pe care însă parchetul nu le poate divulga însă, pentru a nu compromite cercetările ce se fac.

In privinţa instrucţieĭ D. Bastaki a declarat, că ea se va termina în ultimele zile ale săptămîneĭ viitoare, cînd apoĭ se va putea da rechizitorul şi publicul va putea fi informat în mod exact de cele ce s'aŭ petrecut. Pînă atuncĭ însă, nu este exclusă posibilitatea unor nouĭ arestărĭ.

D. Bastaki s'a întors azĭ la Galaţĭ.

Examenele de bacalaureat se vor începe săptămîna viitoare. De 'astă dată examenele se vor ţine conform nouluĭ regulament privitor la bacalaureate.

Jurnalul din Iaşĭ anunţă, că D. inspector financiar Constantinescu a fost însărcinat să facă o anchetă financiară la comuna Iaşĭ, unde s'ar fi descoperit maĭ multe neregularităţĭ, care datează de pe vremea fostuluĭ consiliŭ.

Citim în *Jurnalul* din Iaşĭ:

D. Vintilă Rosetti, directorul «Romînuluĭ» ne invită a lua parte la întrunirea care urmează să aibă loc Duminică, 25 Iunie, în Capitală, pentru sufragiul universal.

Cu părere de răŭ, sîntem nevoiţĭ a răspunde D-luĭ Rosetti că nu putem lua parte la această întrunire, cu atît maĭ puţin de a susţinea Liga pentru sufragiul universal, *aşa cum ni se prezintă astăzĭ.*

Fără comentariĭ, din partea noastră.

Victimele armeĭ Mannlicher

Am dat erĭ ştirea, că la exerciţiile de tir din Dorohoiŭ ale regimentuluĭ al II-lea de infanterie, maĭ multe puştĭ Mannlicher aŭ pleznit rănind pe maĭ mulţĭ soldaţĭ.

Doĭ din soldaţiĭ răniţĭ, anume Petre Ursu şi Vasile Lefter se află într'o stare gravă.

Parchetul din Timişoara a dat în judecată pe D. dr. Gheorghe Candrea, primul redactor al *Dreptăţiĭ*, pentru două articole, pretinse de agitaţie în contra siguranţeĭ statuluĭ.

Consiliul sanitar superior se va întruni diseară la orele 9 pentru a discuta maĭ multe cestiunĭ privitoare la salubritatea stabilimentelor balneare din ţară.

Astăzĭ D-niĭ Şuţu, Bozianu şi Lindenberg aŭ fost din nou confruntaţĭ.

D. Urlăţeanu, judecător de instrucţie, a descoperit maĭ multe chitanţe ale luĭ Sutzu la fabrica Stella, *la Carissy şi la Economu, despre împrumuturĭ de 1000—5000 leĭ.*

Rechizitoriul în afacerea abuzurilor de la acsize se va da Marţĭ saŭ cel mult Mercurĭ.

Din Paris ni se telegrafiează, că în şedinţa de erĭ a Camereĭ franceze s'a adoptat aranjamentul franco-romîn pentru reprimarea falşelor indicaţiunĭ asupra provenienţeĭ mărfurilor.

Mîine Sîmbătă şi poimîine Duminică vor avea loc în Cişmigiŭ strălucitele serbărĭ ale societăţeĭ Preseĭ şi expoziţiuneĭ Cooperatorilor.

Dăm maĭ la vale programul care este de o mare bogăţie şi din care se va vedea că comitetele organizatoare s'aŭ întrecut de astă dată.

Mîine Sîmbătă, va fi un foarte interesant match cu velocipedele între D. Mihăescu, învingătorul curselor de la şosea, şi maĭ multe alte persoane înscrise printre care D-niĭ Cantili, Cincinat Pavelescu, Danielopolu etc.

Cursa damelor va interesa mult, iar serbările de seara vor fi maĭ strălucite ca orĭ cînd.

Indemnăm publicul să nu negligeze o asemenea serbare unde se va petrece mult şi se va cheltui puţin.

Din cauza sărbătoriĭ de mîine, numărul viitor al Adevěruluĭ *politic va apare Lunĭ la orele obicĭnuite.*

Mîine, Sîmbătă, va apare Adevěrul ilustrat.

Barbarie militară

Am publicat săptămîna trecută ştirea, că în cazarma regimentuluĭ de roşiorĭ din Cîmpina un ofiţer a bătut atît de răŭ pe soldatul Dornuga, umplîndu-l de sînge, în cît nenorocitul a căzut greŭ bolnav.

Urmele acesteĭ barbariĭ, nişte pete marĭ de sînge pe pereţiĭ camereĭ, se văd şi astăzĭ.

Acum ni se anunţă din Cîmpina, că nenorocitul soldat a încetat din viaţă, iar ofiţerul bătăuş se plimbă liber.

Conform unuĭ vot al consiliuluĭ comunal şi al Camereĭ de comerţ din Brăila urma să se înfiinţeze în localitate o şcoală comercială din fondurile Camereĭ de comerţ. Intreţinerea şcoaleĭ s'a rezervat primărieĭ.

Cu toate demersurile făcute pînă acum de Camera de comerţ şi de primărie, ministerul domeniilor a refuzat să aprobe înfiinţarea aceşteĭ şcolĭ atît de mult simţite în localitate.

D. general Argentoianu a inspectat erĭ şi azĭ regimentul 21 de infanterie.

D. Lascar Catargiu a sosit aseară la Golăşeĭ, unde va sta pînă Lunĭ, cînd apoĭ se va întoarce în Capitală.

Atragem atenţie cititorilor asupra extraordinareĭ corespondenţe pe care o primim din Tg. Neamţ, din care reiese că C. Lascăr nu-ĭ aşa de reacţionar pe cît se credea, de oare-ce a decretat pe acolo votul universal.

„Adevěrul ilustrat“ de mîine între altele va da două ilustraţiunĭ foarte frumoase şi de actualitate: una relativă la disciplina militară, alta la Dobrescu Chitanţă, omul zileĭ.

Cititoriĭ vor găsi urmarea foiletonuluĭ nostru Cine-ĭ ucigaşul? în „Adevěrul ilustrat“ de mîine. Vom continua, de acum înainte, a da acest foileton, fără întrerupere, atît în Adevărul politic cît şi în cel ilustrat.

Adevěrul ilustrat de mîine, Sîmbătă, coprinde următorul sumar:

Cronica săptămînală, de *Const. C. Bacalbaşa.*
Fugiţĭ, Fugiţĭ..., poezie de *Artur Stavri.*
Trecutul, nuvelă de *Const. Mille.*
Ioan Păun, (biografie) de *Emil.*
Maĭ cîntă, poezie de *I. Costin.*
Reflecţiĭ melancolice, de *H.*
Epigramă, de *V. Scîntee.*
Un duel, nuvelă de *Bernescu.*
De toate...
Navigaţie perpetuă.
Cine'ĭ ucigaşul?..., roman de *Jules Mary).*

ILUSTRAŢIILE

Ioan Păun, Disciplina militară, Răzbunarea, Oameniĭ zileĭ (Dobrescu-Chitanţă.

ULTIME TELEGRAME

PARIS, 22 Iunie — *Camera*. Comisiunea băuturilor, în înţelegere cu guvernul, a decis să continue discuţia reformeĭ băuturilor. D-nul Doumnone, raportor, a anunţat această deciziune Camereĭ.

D-nul Goblet a zis că pentru că guvernul a fost bătut, trebuia să se retragă.

D-nul Ribot a răspuns că chestiunea nu a avut de loc un caracter politic, dar că dacă Camera crede că guvernul nu trebue să maĭ urmeze discuţia s'ar retrage îndată (Numeroase protestărĭ).

După un schimb de observaţiunĭ, se reia disdiscuţia reformeĭ băuturilor.

Comisiunea vămilor a adoptat în unanimitate, maĭ puţin treĭ voturĭ, învoiala franco-elveţiană.

D-nul Méline a fost numit raportor.

ROMA, 22 Iunie. — *Camera*. D-nul Cirme a depus o întrebare D-nuluĭ Blanc asupra măcelului lucrătorilor italienĭ, la 1 Iulie, la Saint-Julien (Francia).

LONDRA, 22 Iulie. — Earlul Latom a fost numit lord şambelan şi Earlul Orsloev lord-secretar al Indieĭ.

HAMBURG, 22 Iunie. — După informaţiunile ziaruluĭ *Hamb-Nachrichten*, starea sănătăţiĭ prinţuluĭ de Bismarck nu lasă nimic de dorit; toate ştirile contrariĭ sînt lipsite de temeiŭ.

LONDRA, 22 Iunie. — *«Reuter“ află din Peking că împrumutul ruso-chinez s'a semnat.*

LONDRA, 22 Iunie. — *Imprumutul chinez s'a subscris de 10 orĭ.*

PETRECERI

Grădina Cismegiu — Sîmbătă 24 şi Duminica 25 Iunie 1895 marĭ şi extra-ordinare *serbărĭ populare* date de societatea Preseĭ şi expoziţiunea cooperatorilor.

Grădina va fi decorată în chip strălucit, Sîmbătă 24 marĭ curse de velocipede cu *premiĭ*.— Va fi şi o cursă specială pentru Doamne, drum de fier aerian, velocipede electrice, hipodromul Băneseĭ în Cismegiu, plăcile miraculoase, bătaie de florĭ, mare succes al zileĭ. Bătaia de florĭ se va face Duminică, între orele 9 şi jumătate şi 11, un car alegoric va circula şi va anima lupta cu pietoniĭ, procesiunĭ mascate, vîrful cu dor, concurs senzaţional, cuţitele fermecate saŭ triumful dibăcieĭ, ploaie de confetti, universala bătaie, lupta cu serpentine, auzirea muziceĭ de la Cotrocenĭ, carusel pentru copiĭ, fonograful Edison, *lupta navală*. Mare întrecere cu luntrele pe lac, vor fi treĭ premiĭ de valoare, artificiĭ grandioase, iluminaţiĭ feerice, muzicĭ şi lăutarĭ la fie-ce pas, vor fi cincĭ muzicĭ şi perechĭ de lăutarĭ, precum şi un cor.

Cursele cu velocipedele se vor face Sîmbătă 25 Iunie, între orele 7—8, după amiazĭ.

Intrecerile pe lac vor fi Duminică 25 Iunie între orele 7—8.

Intrarea generală 1 leŭ de persoană.

***

Societatea **Gutenberg** din Romînia va da în Grădina de dare la semn, Duminică, 25 Iunie 1895, o mare serbare de vară, în folosul sporireĭ fonduluĭ societăţeĭ.

SPECTACOLE

Grădina Hugo.—In fie-care seară spectacol variat. Debutul quartetuluĭ rusesc.

Sala Alcazar.— Reprezentaţiunĭ variate ale trupeĭ internaţionale.

Grădina Paţac. — In toate serile reprezentaţiĭ variate cu program nou.

Grădina Trocadero.—In fie care seară mare concert cu două muzicĭ, una instrumentală sub conducerea D-luĭ Kratochvil, şi o orchestră naţională.

***

Grădina Casino.—In fie-care seară concert de muzică militară

POŞTA REDACŢIEI

D-luĭ T. D.—Depinde de ceea-ce pretindeţĭ şi de importanţa articolelor. Vă rog treceţĭ pe la biuroul meŭ între 5—7 p. m.

C. M.

Licitaţiunĭ

In ziua de 19 (31) Iulie 1895, orele 11 a. m. se va ţine licitaţie publică la direcţiunea generală a căilor ferate romîne în Bucureştĭ pentru darea în întreprindere a lucrărilor de sporire a clădireĭ, de călătorĭ din staţia Ploeştĭ. Valoarea lucrărilor este de aproximativ 146000 leĭ.

Starea civilă

Declaraţiunĭ de căsătorie

D. Nae Enculescu cu d-ra Elena Tonnch; D. Ioan Vasile cu d-ra Vasilichiţa Ştefan Ivanov; D. Niculae Danciu cu d-ra Maria Dumitru Vasile; D. George N. Ionescu cu d-ra Jeanneta Luisa Schafer; D. Nicolae Jieancasin Ion cu d-ra Maria Sara Constantinescu; D. Max Prager cu d-ra Gisela Sarvasy.

Const. Mille Proprietar

Bucuresci, Tipografia Modernă Gr. Luis, Strada Academiei No. 24